

UNIVERSITATEA „VALAHIA” DIN TÂRGOVIȘTE
FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE, LITERE ȘI COMUNICARE
DEPARTAMENTUL LITERE

FIȘA DISCIPLINEI
MODELE CULTURALE ÎN SPAȚIUL EUROPEAN
An universitar
2024-2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Valahia din Târgoviște
1.2. Facultatea/Departamentul	Facultatea de Științe Politice, Litere și Comunicare
1.3. Departamentul	Departamentul de Litere
1.4. Domeniul de studii	Filologie
1.5. Ciclul de studii	II
1.6. Programul de studii/Calificarea	Multilingvism și interculturalitate în context european Profesor în învățământul liceal și postliceal (Cod COR: 233001) Cercetător în filologie (Cod COR: 264314)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Modele culturale în spațiul european</i>						
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. dr. Petre Gheorghe Bârlea						
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. dr. Petre Gheorghe Bârlea						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					144 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					10
Examinări					24
3.7. Total ore studiu individual					144
3.9. Total ore pe semestru					200
3.10. Numărul de credite					8
3.11. Număr de ore pe săptămână					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Parcursarea stagiului Licență
4.2. de competențe	Cunoștințe de lingvistică generală, de sociolingvistică și de teorii generale ale identității culturale

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Suport de curs și bibliografie recomandată Prezența studenților la ½ din numărul cursurilor.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Teme de seminar și bibliografie recomandată Prezența studenților la ½ din numărul seminarelor

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	- La sfârșitul cursului, participanții trebuie să aibă cunoștințe fundamentale solide despre istoricul genezei modelelor culturale ale Europei, despre ideologia care a stat la baza acestor construcții mentale și despre structurile etnice, lingvistice, religioase, politico-economice ale spiritualității europene; - Pe baza acestor cunoștințe, vor putea desfășura activități corespunzătoare în domeniul lor profesional (în învățământ, cultură etc.).
Competențe transversale	Cursanții vor avea capacitatea de a interpreta formele de gândire și de conduită ale generațiilor vechi și actuale, având cunoștințele necesare despre particularitățile care determină unitatea în diversitate.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	- Participarea conștientă și activă la integrarea în marea familie a Europei unite, cu păstrarea specificului local/regional
7.2. Obiectivele specifice	- Cunoașterea problemelor actuale ale construcției europene; - Cunoașterea instrumentelor de bază și a surselor de documentare și informare în domeniul cercetării identității; - Formarea capacităților de organizare a muncii de cercetare și de redactare a unei lucrări științifice.

8. Conținuturi

8.1. Curs și seminar	Metode de predare	Observații
1. Cadrul teoretic al modelării culturale 1.1. Complexitatea conceptului de „cultură” 1.2. Factorii definitorii ai identității culturale 1.2.1. Condiționările geografico-istorice 1.2.2. Infrastructura socială, economică și politică 1.2.3. Valorile culturale modelatoare (libertatea, raționalismul, democrația, libertățile și responsabilitățile, cooperarea, utilitarismul etc.) 1.3. Perspectivile analizei 1.3.1. Perspectiva diacronică 1.3.2. Perspectiva structurală (baza economico-socială și dezvoltarea culturală) 1.3.3. Dinamica identitate-diversitate culturală	Prelegerea Studiul de caz Prezentare Power Point Dezbateri	6 h (3c+3s)
2. Modelul culturilor fondatoare 2.1. „Modelul grec” și moștenirile sale 2.1.1. Statul și democrația atenică 2.1.2. Descătușarea spiritului: științele și artele; filosofia și retorica 2.1.3. Conceptul de <i>kalokagatia</i> „omul frumos și bun” 2.1.4. Marile personalități modelatoare: Homer, Eschil, Sofocle, Euripide, Aristofan, Pericle, Socrate, Platon, Aristotel, Demostene 2.2. Antichitatea latină 2.2.1. Spiritul practic (agricultură, armată, navigație) 2.2.2. Spiritul critic (senatul, dreptul roman, instituțiile statului, religia) 2.2.3. Conceptul de <i>homo europaeus</i> „omul puternic și temerar” 2.2.4. Marile personalități modelatoare: Caesar, Cicero, Augustus, Traianus, Seneca, Virgilius, Horatius, Ovidius	Prelegerea, Observația independentă, Conversația <i>E-learning</i>	10 h (5c+5s)
3. Evul Mediu European și modelele sale culturale (sec. al V-lea – al XV-lea) 3.1. Instituționalizarea creștinismului și relația Bisericii cu Statul 3.2. Migrațiile, cruciadele, colonizările și sintezele culturale 3.3. Cultul valorilor naționale în poemele eroice 3.4. Conceptul de „ <i>atlet al lui Cristos</i> ” 3.5. Marile personalități modelatoare: Carol cel Mare, François Villon, Dante Alighieri, Geoffrey Chaucer	Prelegerea, Analiza de text, Studiul de caz Prezentare Power Point	8 h (4c+4s)
4. Renașterea, Umanismul și principiile dezvoltării libere a omului (sec. al XV-lea – al XVII-lea) 4.1. Apariția statelor naționale și conștiința de sine a identității culturale 4.2. Titanismul și conceptul de „ <i>l'uomo universale</i> ” 4.3. Marile personalități modelatoare: Petrarca, Boccaccio, Leonardo da Vinci, Pico della Mirandola, Machiavelli, Giordano Bruno, Rabelais, Montaigne, Cervantes, Erasmus, Th. Morus, Shakespeare	Prelegerea, Analiza de text Studiul de caz Prezentare Power Point	8 h (4c+4s)
5. Europa modernă între Clasicism și Romantism (sec. al XVIII-lea – al XIX-lea)	Prelegerea Analiza de text	8 h (4c+4s)

5.1. Remodelarea valorilor antice 5.2. Rigorile formale și finalitățile etice și estetice 5.3. Clasicismul european și clasicismul național 5.4. Romanticismul secolului al XIX-lea și întoarcerea la valorile naționale 5.5. Tradiția, folclorul, istoria și marile paradigme ale identității culturale	Studiul de caz Prezentare Power Point	
6. Modelele moderne și contemporane ale culturii europene 6.1. Realismul și Iluminismul – reacții la modelele romantice 6.2. Diversificarea tipologiilor culturale (pozitivismul, raționalismul, utilitarismul, academismul ș.a.) 6.3. Globalizarea – circulația, eterogenitatea și disoluția valorilor clasice în postmodernism 6.4. Mișcările <i>cancel culture</i> ca modele culturale în epoca Inteligenței Artificiale	Prelegerea, Studiul de caz Prezentare Power Point	8 h (4c+4s)
7. Ideologii și sinteze culturale 7.1. Democrație, liberalism, iliberalism și antiliberalism 7.2. Reflecțiile culturale ale ideologiilor noi	Prelegerea Dezbateră Studiul de caz Prezentare Power Point	8 h (4c+4s)

Bibliografie

BÂRLEA, Petre Gheorghe (coord.), 2004 – 2024, *Diversitate și identitate culturală în Europa*, Vol. I – XXI (1-2), București: Editura „Bibliotheca”-Editura M.L.R.

BÂRLEA, Petre Gheorghe, 2010, *Multilingvism și interculturalitate*, București: Editura „Grai și Suflet - Cultura Națională”.

BÂRLEA, Petre Gheorghe, (coord.), 2010, *L'Identité européenne et le dialogue entre les cultures*, București: Editura „Grai și Suflet - Cultura Națională”.

CĂLINESCU, Matei, 2006², *Clasicismului european*, București: Editura Limes.

CURTUS, Ernest Robert, 1970, *Literatura europeană și evul mediu latin*, București: Editura Univers.

DRIMBA, Ovidiu, 2008, *Istoria culturii și civilizației*, vol. I-XIII, București: Editura Saeculum.

DURANT, Will & Ariel, 2020, *Lecțiile istoriei*. Trad. rom. Corina Dobrotă, București: Editura Litera.

MANDRAS, Henri, 1994, *L'Europe des Européens*, Paris: Gallimard.

OȚETE, Andrei, 1922², *Renașterea și Reforma*, București: Editura Humanitas.

VICO, Giambattista, 1972, *Știința nouă*. Trad. rom., București: Editura Univers.

ZUMTHOR, Paul, 1998, *Babel sau nedesăvârșirea*, Iași: Editura Polirom.

*** 2004, *Diversité culturelle et mondialisation*. Préface de Abdou Diouf, Paris: Autrement.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Formarea de utilizatori experți ai discursului în domeniile de calificare precizate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	Răspunsurile la examen (evaluarea finală)	Scris + oral	50% examen
10.5. Seminar/laborator	Lucrare de seminar		50 % lucrare semestrială și participare activă la seminar
10.6. Standard minim de performanță			
Cerințe minime pentru nota 5			
Cunoștințe fundamentale despre statele membre ale U.E., despre etapele construcției acesteia, despre problemele actuale, în plan cultural., dovedite pe baza grilei de evaluare la examenul scris și a referatului semestrial.			
Cerințe minime pentru nota 10			
Cursantul trebuie să probeze, la examenul de finalizare a cursului și în lucrarea semestrială, capacitatea de a interpreta fenomenul construcției europene din perspective diverse: economic, politic, cultural etc.			

Data completării
24.09.2024

Semnătura titularului de curs
Prof. univ. dr. P. Gh. Bârlea

Semnătura titularului de seminar
Prof. univ. dr. P. Gh. Bârlea

Data avizării în department
27.09.2024

Semnătura directorului de departament
Lector univ. dr. Ioana-Laura Raicu